

Những điều chưa biết về khứ giác

Tác Giả: Minh Luân

Thứ Bảy, 13 Tháng 3 Năm 2010 10:39

Hôm nay khứ giác của con người bị thách thức như thế nào? Hôm nay bao giờ hết?

Trong thời gian gần đây mà hầu như mọi thứ đều tiếp, người ta tìm hiểu những thông tin cho quần áo mới, thậm chí tìm cho bánh mì những mùi hóa học, cuộc chiến đã mở màn giữa các loại nước hoa, thực phẩm và những người mà ta gọi là “mùi hôi”. Những thứ ra mùi hôi là gì?

Một hãng sản xuất phân bón cho rằng đã có ý tưởng hay khi tìm mùi húc bên trong cho các sản phẩm của hãng, những người gặp phải sự chệch lệch của những nhà trồng trọt: “Nếu một loại phân chuồng không có mùi phân chuồng, phân bón không có mùi phân bón tức là chúng không tốt”. Do vậy phải chú ý bên cho khách hàng nông thôn các sản phẩm có mùi thơm để dễ dàng tìm kiếm, và dành cho giới làm vườn thành phố các loại phân bón có mùi đào, dâu tây hay hoa tím. Bởi vì khứ giác của chúng ta rất dễ đoán, nó không chịu được mùi lạ mà không phản kháng mạnh mẽ, và nó luôn tuân theo những luật bất biến, đôi khi bí ẩn.

Chiếc mũi của chúng ta, mà chức năng thực sự vẫn còn là một bí ẩn về sinh học, có khả năng đáp ứng với những kích thích như nhớt nhớt: nó có thể phát hiện được 1 phần 460 triệu của 1mg chất mercaptan. Rõ ràng đã pha loãng với nước đến mức không còn nhận ra được và rõ ràng, rồi lại pha loãng thêm 25.000 lần nữa, thế mà khứ giác vẫn nhận biết được. Cái mũi có thể phân biệt được hàng chục ngàn mùi khác nhau.

Những mũi ngày nay có thêm rất nhiều mùi mới của các hợp chất và sản phẩm mới mà chúng ta không còn xấp xỉ loại được. Ngay cả sự chuyển từ mùi dễ chịu sang khó chịu cũng còn là một bí ẩn. Những người không biết cách nào đó, người ta cho rằng khứ giác của con người hôi là có thể chịu được,

Những điều chưa biết về khứ giác

Tác Giả: Minh Luân

Thứ Bảy, 13 Tháng 3 Năm 2010 10:39

---

thậm chí còn hay hay. Cây hoa có hương có mùi rất sệt và thơm mẽ, nhưng khi được tinh chế lại có mùi hăng của tinh dầu thực vật. Nhưng nhà sản xuất nước hoa khi pha trộn 2 mùi hương đồng đều không biết chúng có cho ra 1 mùi hôi không, hoặc 2 mùi không mỹ thuật thậm chí có cho ra một loại hương thậm chí quý phái không. Bởi vì phần lớn của khứu giác rất tinh tế và khó biết trước.

Khứu giác của chúng ta có thể thối bại hơn những kích thích khứu giác. Nhà văn tâm đắc nổi tiếng Helen Keller có thể cảm nhận được “mùi” của giông tố trước đó vài giờ. “Trước tiên tôi cảm thấy rừng mình, một loạt rung động tập trung rõ rệt trong mũi. Lũ mũi nhận ra khi giông bão gần đến để thu nhận tất cả các mùi đến đập vào khi trời đổ mưa”.

Một số bác sĩ có thể chẩn đoán bệnh qua mùi hương. Bệnh tinh hương nhiet có mùi bánh mì mốc, chàm eczéma có mùi thơm mẽ, bệnh chấy rận có mùi chuột, tiều đờng có mùi acetone, thóp khớp có mùi acide, bệnh sỏi có mùi lông chim mốc nhè và bệnh dạ dày có mùi táo chín hay một ong. Một đây người ta nhận được trên hương hợp của một thú y lang Paraguay trước xuất vì của bệnh không giúp phép hương ông ta vẫn tiếp tục làm việc tại gia qua được hương bu đien bệnh cách người mùi áo hay mùi đờ lót của bệnh nhân. Tính hiệu quả đã giúp ông giúp được khách hàng (được 10.000 người).

Chúng có mùi nào không thể nhận ra được nếu người ta kích thích khứu giác một cách nghiêm túc. Một nhà bột nhận nổi tiếng có thể nhận ra mùi của leo được trên của loài rận đuôi chuông. Khi nhận ra nấm hương người dờ ánh nắng, nó toát ra mùi của hũ, nhưng lúc sản sàng chỉ được nó sản ra mùi chó t. Một thuyền trên tàu biển được hương khứu giác để nhận cách xa hàng bao hải lý ngoài khơi Thái Hương Hải, ông vẫn nhận ra được mùi của thành phố, đó là mùi biển khét.

Thần hương con người có thể giành từ vài loài vật vì chúng sản tập luyện cho khứu giác là hoàn toàn tự nhiên. Loài chó có thể nhận biết được nhiều mùi khác nhau cùng lúc. Chúng có thể dò theo một dầu vật cho dù mùi chỉ hơi mà người ta bơi trên người chúng được hương nhè lại át tất cả. Thậm chí chó còn săn cừ khi đang ngủ. Lúc yên chân và cảm bẹp của chúng run lên, mũi co lại, chúng phát ra hương i hương gờ gờ bởi vì giở cảm của chúng để ý hương mùi hương, còn của chúng ta thì để ý hình ảnh.

Tuy nhiên một chú chó săn tài ba cũng có thể bỏ một dầu vật nếu nó đi vào một cánh đồng cà-rốt, mũi có mùi quá mạnh mẽ vì nó, hoặc khi đi qua một tập mây bụi dày. Thần hương nó có thể thấy sản mũi nhanh hơn chúng ta bằng cách hít hai vài cái bởi vì bộ máy hô hấp của nó đi thẳng vào mũi, còn của chúng ta thì quanh co phức tạp nên khi hít hai chúng ta buộc phải há miệng. Hơn nữa, con người là được vật duy nhất ngửi há miệng, để này lại bộ người da để

Những điều chưa biết về khứ giác

Tác Giả: Minh Luân

Thứ Bảy, 13 Tháng 3 Năm 2010 10:39

---

châu M& xem như là một khu vực tốt và họ tìm cách lo& i b& ngay từ lúc & u th&.

Những chó cũng có khứu giác tốt hơn : khứu giác của chúng rất kém, và chúng không thể nhận ra chất & phía xa như người này đang yên. Khi chúng đi ngủ, chúng chỉ nhận thấy & m& và thức ăn nhận ra chất nhận mùi của thức ăn ngay. & đây người ta nhận thấy có sự khác biệt rõ rệt giữa những loài chó ng&ng cao đ&u (có khứu giác kém hơn) với loài chó cúi thấp đ&u đ&ng & i sát đất (khứu giác rất nhạy bén).

Những mùi mà chó & a thích & i không giống với của mèo. Chó có thể thích mùi thịt th& i hay phân những mèo thì không. Người & i mèo thích mùi nước hoa và nước rửa mặt Cologne những chó & i không mấy quan tâm. Mèo thích mùi hoa hồng đ&ng, hoa tím, hoa n& lang, những một số m& ph& m và kem thoa mặt & i khi & n chúng khó chịu. Khứu giác của mèo rất đ& c biệt nên trong một vài trường hợp người ta & i ch& n mèo thay vì chó. Chiến tranh trong cuộc chiến giao thông hào năm 1914, quân Anh & p ra một đ& i quân mèo đ& n 500.000 con như khứu giác của chúng nhạy bén để & i khí đ& c của chúng. Chúng còn đ& c sự đ&ng trong tàu ngầm để phát hiện sự rò rỉ khí.

Các cảm xúc cũng có mùi. Ni& m vui, sự ng& c nhiên, tính cuộc sống nh& t, nỗi lo âu có thể đ& c phát hiện bởi những người có khứu giác nhạy bén. Loài chó có thể cảm nhận đ& c khi một người & i sợ hãi và chúng sẽ cảm nhận. Những chàng cao bồi khứu giác đ&ng như người của loài người nhận thấy nỗi lo sợ & i người & i, chúng sẽ trở nên bình tĩnh và không chịu cho & i.

Hiện nay khứu giác của con người bị thách thức bởi hàng bao giờ hết. Các nhà máy, xe c& th& i ra trong không khí những loại khói gây kích & ng, các mùi hóa chất làm bùng cháy màng nh& y. Trong khí th& i của xe có đ& n 90 chất cháy và từ 500 đ& n 1.000 hóa chất khác nhau khi & n người ta ph& i c& nghiên cứu để tìm ra chất khứu mùi. Người ta & p hàng cho tất cả : m& ph& m, sự ph& m và sinh, thú vật, xe hơi, thuốc lá, đ&ng của nước ngọt, phó-mát và c& những thức ăn. Để thoát mùi hôi hám, & i ph& i có mùi thơm đ&ng, th& là khứu giác của chúng ta bị tràn ngập, bị ngập ng& a. Do vậy chúng ta cần phải & o và chăm sóc cho cái mũi đáng th&ng của chúng ta để nó vẫn giữ đ& c khả năng nhạy bén càng lâu càng tốt.